

PREPOROD

Riječ predsjednika

Inventure...

Nekako baš s prvim danima nove kalendarske godine, kada prema općem mišljenju prosvjetari uživaju u blagodatima dvostranog nerada, tisuće i tisuće naših kolegica i kolega sate, dane, a u nekim slučajevima i tjedne, provodi krstareći od nemila do nedraga hodnicima, kabinetima, radionicama, dvoranama brojeći i evidentirajući sve što se može pronaći u školama. Ako netko misli da je riječ o usputnoj obvezi koje se zaposlenik riješi između jutarnje i podnevne kavice, onda je taj ili zlonamjeren ili neupućen.

Na pisanje ovog teksta potaknulo me nekoliko usputnih susreta. Kolegica iz jedne zagrebačke škole obratila mi se s dva pitanja. Koliko dana maksimalno ravnatelj može tražiti od nje da dolazi radi inventure u školu i postoji li propis, ugovor ili nešto slično čime bi se zaposleniku nalagalo obavljanje ovog posla? Drugo pitanje odnosilo se na odgovornost osobe koja stavlja potpis na inventurne liste u situaciji kad postoji očiti nesklad između stvarnog i papirnog stanja? Jednoj računovotkinji našao sam se u prilici objašnjavati zašto se nenastavnike u inventurne komisije uključuje češće nego nastavnike?

Iako radim više od dva desetljeća u školi, a pola tog vremena obavljam i razne sindikalne zadaće, moram priznati da na postavljena pitanja ili nisam znao uopće odgovoriti ili sam to znao tek polovično. Pa krenimo redom. Rad u inventurnim komisijama pripada među takozvane "fantomske" poslove. Riječ je o poslovima koji nisu obuhvaćeni "ostalim poslovima", odnosno poslovima koji se odrađuju unatoč činjenici da nisu propisani nijednim aktom. Negativno smo o ovim poslovima iz Preporoda više puta govorili prošlog ljeta kada su zaposlenici u našim školama besplatno odradili ogroman posao udžbeničke distribucije. Zabrinjavajuće je što se zadnjih godina opseg tih "fantomskih" poslova povećava umjesto smanjuje.

Kolegica iz uvoda ovog teksta marljivo je iz dana u dan bilježila odradeno vrijeme u inventurnoj komisiji i došla do brojke od 22 sata. Ne radi se o 2, nego o 22 sata. Riječ je o cijelom jednom tjednu koji je kolegica, umjesto na pripremanje za drugo polugodište, potrošila na pronalaženje i zbrajanje aparata za gašenje požara, epruveta u laboratorijima, lopti u sportskoj dvorani. Razgovarao sam ovih dana s nedavno umirovljenim kolegom i stari se profesor prisjetio kako je obavljanje ovih poslova još prije nekoliko desetljeća bilo dodatno plaćeno. Nije se radilo o nekakvom značajnijem novcu, ali ipak. Plaćanjem rada u inventurnim komisijama ne bi se samo honorirao jedan pošteno odradjen posao, nego bi se i cijela skrb o imovini u našim školama mogla podići na jednu višu razinu. Jer, dok se i plaćen posao zna površno odrađivati, s neplaćenim poslom je to gotovo pravilo.

Na problem rada inventurnih komisija nadovezuje se i širi problem nebrige za ponekad i više stotina tisuća kuna vrijednu imovinu kojom su opremljeni naši kabineti, radionice i sportske dvorane. Plaćanje ovih poslova, odnosno umanjenje norme nastavnica koji skrbe o nastavnoj opremi, nameću se već jako dugo kao prihvatljiva rješenja. No, konkretno se ništa nije učinilo. Po onoj narodnoj da ono što je svačije zapravo nije ničije, prema naših škola najčešće nikoga ne zanima. To potvrđuje i tretman postnovogodišnjeg evidentiranja, provedenog kroz rad inventurnih komisija.

Sindikati bi se više nego do sada trebali baviti i pronalaženjem rješenja za ovakva pitanja. Jesmo li uistinu toliko bogata zemlja da nam visokoobrazovani zaposlenici danima prebrojavaju sitni inventar umjesto da se pripremaju za nastavu ili stručno usavršavaju? Jesmo li toliko siromašna zemlja da nam bilo što u školi funkcionira zahvaljujući besplatnom radu? Živimo li zaista u toliko socijalno neuređenoj zemlji da prisilom i nekakvim radnim obvezama rješavamo pitanja koja bismo morali urediti zakonima, pravilnicima i kolektivnim ugovorima. Ovgodišnje inventure su za nama. Nije li vrijeme da do početka 2009. godine nađemo rješenje i za ovaj problem. Za one u našim školama koji misle da je ovo razmišljanje sitničarenje, odnosno da rad na inventuri i nije bogzna kakav problem, bilo bi dobro hitno pronaći mjesto u nekoj od zahtjevnijih inventurnih komisija.

Željko Stipić

Postblagdanska sentimentalnost

Tko to tamo laže?

Možda me još "drži" blagdanska sentimentalnost, ali dok čitam najnoviji uradak kolege Branimira Mihalina odaslan svekolikom školskom pučanstvu u kojem se Preporod (ponovno) optužuje za laganje i obmanjivanje javnosti, ne mogu osjetiti nikakvu ljutnju već samo - sažaljenje. Ovog puta, naime, predsjednik Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama poriče činjenicu da je po završetku kolektivnog pregovaranja, kada se već činilo da su napokon uspjeli i da nigdje niti u niti oko Kolektivnog ugovora neće biti ni spomena o Preporodu, iz Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa upravo tom omraženom Preporodu stigao poziv da potpiše Kolektivni ugovor za zaposlenike u srednjim školama. Upravo to me i žalosti u optužbi kolege Mihalina - njezina apsurdnost i besmislenost, ta upornost u negiranju stvarnosti. Jer, kako drugačije protumačiti nastojanje da se negira tako lako dokaziva činjenica? Naime, poziv poslan Preporodu iz Ministarstva 10 prosinca 2007. potpisao je državni tajnik gospodin Želimir Janjić, taj je poziv stvarni, opipljivi komad papira, lako dostupan svakom eventualnom nevjerniku. Valjda bi i kolegama iz Nezavisnog sindikata trebalo biti jasno da se nitko u Preporodu ne bi igrao s izmišljanjem nekakvog nepostojećeg poziva. Kažem "trebalo bi" ukoliko kod naših sindikalnih konkurenata postoji barem još tračak racionalnosti kad je Preporod u pitanju. Ili je naprosto sve zasjenila slijepa mržnja prema imenu, djelovanju i čelništvu Preporoda? Mržnja koja se, i to je najtužnije od svega, prenosi u naše zbornice

kao neka vrst netrpeljivosti ili barem nelagode među sindikalnim članstvom obaju sindikata, kao podjela na „naše“ i „njihove“ i, naravno, na one koji se (s pravom) ne žele opredjeljivati već samo stoje po strani, kimaju glavama i govore „svi su isti“. Izgubivši posve vjeru u sindikalno djelovanje ne učlanjuju se niti u jedan sindikat, što najviše pogoduje našem poslodavcu kojemu trebamo baš takvi - pokorni, neodlučni i neorganizirani. Šteta, nepovratna šteta...

Mogu doduše razumjeti jedno, a to je da je frustracija koju kolege iz Nezavisnog sindikata osjećaju zacijelo strašna - pa sve su, baš sve činili u posljednje dvije godine da izbace Preporod iz kolektivnog pregovaranja za srednje školstvo. Odugovlačili su, odbijali sastajanje, birali sebi povoljne statističke metode, oglašivali se na odluke GSV-a, zasipali propagandnim materijalom škole širom Hrvatske dokazujući nedokazivo, potpisivali Sporazume s poslodavcem ponekad tajeći ih i pred vlastitim članstvom. I na kraju, nakon tolike količine utrošene (negativne) energije to isto Ministarstvo s kojim su se tako dobro (spo)razumijevali šalje poziv Preporodu da potpiše

njihov mukotrpno izborni, epski opširni uradak, Kolektivni ugovor. Ne tješi ih ništa ni to što je Preporod odbio potpisati ponudeno, ne zato da ne bi pomutio trenutak slave ili umanjio zasluge sindikalnim pregovaračima Nezavisnog sindikata, već naprosto zato što ne možemo i ne želimo dijeliti odgovornost za taj, novim, konkretnim pravima siromašni Kolektivni ugovor.

I tako se nastavlja ta tužna međusindikalna borba u kojoj je jedini pobjednik poslodavac. Niti će besmisleno optuživanje Preporoda za laži koje to evidentno nisu ojačati poziciju Nezavisnog sindikata niti ćemo mi u Preporodu prestati djelovati na način na koji jedini znamo - beskompromisno, kritički i iskreno.

Sonja Mudrić

Razgovor s Milenom Mandalinić-Vladanović, povjerenicom Podružnice Osnovne škole Pojišan u Splitu

Sindikati približiti mladima

Obitelj Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod povećala se ovih dana za još jednu sindikalnu podružnicu. S početkom godine Preporod se nastanio i u Osnovnoj školi Pojišan u Splitu. Za sindikalnu povjerenicu izabrana je **Milena Mandalinić-Vladanović**, učiteljica razredne nastave. Ovim povodom smo razgovarali s našom novom sindikalnom povjerenicom.

Došli ste u školu početkom ove školske godine i već nakon tri mjeseca odlučili ste postati članom sindikata. Zašto mislite da je to potrebno?

Uzimajući u obzir da je sindikat samostalna organizacija koja se bori za materijalne i socijalne interese svojih članova, koja štiti dostojanstvo i ugled djelatnika u odgoju i obrazovanju, koja se, istinski, bori protiv zlouporabe položaja, čemu smo svakodnevno svjedoci, smatram da je od velike važnosti biti članom sindikata.

Članstvom u sindikatu osiguravamo sebi besplatnu pravnu zaštitu, sigurnost u rješavanju radnih sporova, podršku u borbama zaštitu svojih prava, suzbijanje nezakonitog djelovanja nekih poslodavaca. Učlanjenjem u sindikat dobivamo priliku sudjelovati u kreiranju i provođenju obrazovne politike i poboljšanju radnih i materijalnih uvjeta rada i zaštite dostojanstva svoga rada. Iz svih ovih, ali

i drugih razloga, baš bi se mladi zaposlenici u školama trebali sindikalno organizirati.

U vašoj školi postojao je samo SHU, a Vi ste se ipak odlučili učlaniti u SZHŠ-Preporod. Što je prevladalo kod Vaše odluke da postanete upravo članom ovog Sindikata?

Dok nisam bila u stalnom radnom odnosu bila sam član SHU. Prije nekoliko mjeseci kada su se ukazale šanse za zapošljavanjem na neodređeno vrijeme, u školi u kojoj sam tada bila na zamjeni, našla sam se, u ne baš ugodnoj situaciji punoj iščekivanja, nadanja, neizvjesnosti i straha. U takvim situacijama

čovjek traži riječ ohrabrenja i podrške kolega, prijatelja, rodbine i, naravno, sindikata kojega sam bila članica. Na žalost, sa sindikatom sam uspjela razgovarati samo telefonski. Međutim spletom okolnosti obratila sam se gospodinu Ružiću koji me srdačno primio, razgovarao sa mnom i ohrabrio me u trenucima kad mi je to bilo najpotrebnije. Šaleći se tada sam rekla: "Ako se ikad zaposlim, učlanit ću se u vaš sindikat. Evo, došao je i taj dan."

Nakon što ste svoju odluku priopćili kolegicama i kolegama kakve su bile reakcije u zbornici?

Mladim kolegicama, kao i meni prije izvjesnog vremena, sindikati nisu bili toliko važni, a među nama je bilo i onih koji nisu znali čak ni koji sindikati postoje. U Osnovnoj školi "Pojišan" postojao je samo SHU. Moje članstvo je za kolege bilo iznenađenje, ali i saznanje da postoji još neki sindikat koji se razlikuje od onoga čiji su bili članovima. Neki su mi se, nezadovoljni radom sindikata, uskoro pridružili i potpisali pristupnice Sindikatu Preporodu. A onda smo sazvani osnivačku sjednicu i formirali podružnicu. I eto, postala sam sindikalnim povjerenicom. Nadam se kako ću svojim sindikalnim radom opravdati očekivanja svojih kolegica i kolega.

Razgovarao: Marko Ružić

Glasilo Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod, Petrinjska 59a, 10000 Zagreb

Izdavač: SZHŠ Preporod

Uredništvo: Sonja Mudrić i Marko Ružić

Urednik: Željko Stipić

Grafička priprema: Školske novine

Tisak: Vjesnik d.d., Slavenska avenija 4

Glasilo je besplatno; objavljeno je u Ministarstvu kulture sektoru za informiranje 19. lipnja 1995. godine, klasa: 008-02/95-01-01, ur-broj: 532-03-5/2-95-01/142. Rješenjem Ministarstva kulture od 6. srpnja 1995. godine, klasa 612-10/95-01-1267, ur-broj: 532-03-1/7-95-01. Glasilo je oslobođeno poreza na promet.

...NOVOSTI..NOVOSTI..NOVOSTI..

15. siječnja 2008. Sindikat reagirao priopćenjem kojim je od ministra Dragana Primorca zatraženo žurno započinjanje pregovora o novom osnovnoškolskom Kolektivnom ugovoru. Također, zatraženo je da kao polazište u pregovorima budu ugovorena prava kroz dosadašnje pregovore u iznosu od 70-ak milijuna kuna.

17. siječnja 2008. Predsjednik Sindikata

hrvatskih učitelja Zvonimir Laktašić i predsjednik Saveza školskih sindikata Željko Stipić potpisali su Sporazum o broju članova i sastavu Pregovaračkog odbora sindikata za kolektivni ugovor za zaposlenike u osnovnoškolski ustanovama. Prema Sporazumu Pregovarački se odbor sa sindikalne strane sastoji od 7 članova od kojih je 1 član predstavnik Saveza školskih sindikata.

24. siječnja 2008. U središnjici Sindikata Nezavisni hrvatski sindikati održali prezentaciju rada Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu. O ustroju, zadaćama i načinu rada novoosnovanog Zavoda sudionicima prezentacije je govorila ravnateljica dr. med. Sonja Padovan Janković.